

1. NAMNET PÅ ÄMNET/BEREDNINGEN OCH BOLAGET/FÖRETAGET

Produktnamn: CuFe nr.1

Användning/produkt: Flussmedel för silverlödning

Artikelnummer: FSH1

Leverantör: Metall Svetsmaterial KB
Fornminnesvägen 23
186 32 Vallentuna
Tel 08-7686140
e-post: metall@svetsmaterial.se

Telefon vid olycksfall: Giftinformationscentralen: 08-33 12 31 (dagtid)
Akut: 112 (Begär giftinformationscentralen)

2. FARLIGA EGENSKAPER

Klassificering av ämnet eller blandningen

Klassificering enligt
67/548/EEC eller
1999/45/EC:

Xn; R20/22.
Xi; R36/37/38

Märkningsuppgifter

Farosymbol:



R-fraser:

R20/22 Farligt vid inandning och förtäring.
R36/37/38 Irriterar ögonen, andningsorganen och huden.

S-fraser:

S25 Undvik kontakt med ögonen.
S26 Vid kontakt med ögonen, spola genast med mycket vatten och kontakta läkare.
S37 Använd lämpliga skyddshandskar.

Sammansättning på etiketten:

Kaliummetaborat: > 50 %, Kaliumtetrafluoroborat: > 25 %

Andra faror

Fysikaliskt-kemiska effekter:

Vid brand eller vid kontakt med syror bildas giftiga och frätande gaser (fluorväte (HF)).

Hälsoeffekt:

Ofta återkommande inandning av partiklar/gas, som bildas vid lödning, över längre tid ökar risken för att utveckla lungsjukdomar.

3. SAMMANSÄTTNING/INFORMATION OM BESTÅNDSDELAR

ämnen	CAS-nr	EG-nr	halt %	riskfraser
Kaliummetaborat	16481-66-6	237-267-2	> 50 %	Xi; R36/37/38 Eye Irrit. 2; H319 STOT SE3; H335 Skin Irrit. 2; H315
Kaliumtetrafluoroborat	14075-53-7	237-928-2	> 25 %	Xn; R20/22 Xi; R36 Acute tox. 4; H332 Acute tox. 4; H302 Eye Irrit. 2; H319
Borsyra	10043-35-3	233-139-2	< 5 %	Rep 2; R60, R61 repr. 1b; H360FD
Kolumnrubriker:	CAS-nr. = Chemical Abstracts Service; EG (Einecs- eller Elincsnummer) = European inventory of Existing Commercial Chemical Substances; Ämne = Namn enligt ämneslista (ämnen som inte står i ämneslistan måste översättas om det går). Innehåll angivet i; %, %vkt/vkt, %vol/vkt, %vol/vol, mg/m3, ppb, ppm, vikt%, vol%			
FH/FB/FM:	T+ = Mycket giftig, T = Giftig, C = Frätande, Xn = Hälsoskadlig, Xi = Irriterande, E = Explosivt, O = Oxiderande, F+ = Extremt brandfarligt, F = Mycket brandfarligt, N = Miljöfarlig.			
Ämneskommentarer:	Se avsnitt 16 för förklaring av H- och R-fraser.			

4. ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

Inandning:	Frisk luft. Skölj näsa och mun med vatten. Kontakta läkare om symptom uppträder. Vid kraftig exponering stå under läkarkontroll - lungödem kan tillståta efter flera timmar.
Ögonkontakt:	Skölj genast med rikliga mängder vatten i upp till 15 min. Avlägsna eventuella kontaktlinser och håll ögat vidöppet. Till sjukhus eller ögonläkare.
Hudkontakt:	Skölj genast huden med mycket vatten. Ta av förorenade kläder. Om symptom uppträder, kontakta läkare. Frätskador skall behandlas av läkare. Brännskada: Skölj genast med vatten. Avlägsna under sköljningen kläder/tyg som inte är fastbrända. Tillkalla ambulans. Fortsätt skölja under transporten till sjukhuset.
Förtäring:	Skölj genast munnen och ge vatten eller mjölk att dricka om personen är vid fullt medvetande. Framkalla inte kräkning. Kontakta läkare.
Generellt:	Kontakta läkare i osäkra fall.

De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Akuta symptom och effekter:

Inandning: Exponering för ånga eller dimma vid lödning kan irritera luftvägar och lungor och ge hosta och andnöd. Inandning av damm kan ge sveda i näsa och svalg. Vid kraftig exponering kan lungödem tillstå efter flera timmar.
Hudkontakt: Verkar starkt irriterande. Långvarig kontakt kan ge frätskador.
Ögonkontakt: Verkar starkt irriterande. Risk för allvarliga ögonskador.
Förtäring: Irriterande. Illamående, magsmärtor och kräkningar kan förekomma. Kan ha frätande verkan på matsmältningskanalen.

Fördröjd Symptom och effekter:

Ofta återkommande inandning av partiklar/gas, som bildas vid lödning, över längre tid ökar risken för att utveckla lungsjukdomar.

Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

Annan information:

Kontakta Giftinformationscentralen för ev antidot

5. BRANDBEKÄMPNINGÅTGÄRDER**Släckmedel:**

Väljs med avseende på material i omgivningen. Pulver, koldioxid (CO₂), vattendimma, alkoholresistent skum. Använd inte samlad vattenstråle.

Speciella faror:

Produkten är inte klassificerad som brandfarlig.
Vid brand bildas giftiga och frätande gaser. Fluorväte (HF). Fluorider. Kolmonoxid (CO). Borsyraanhydrid.

Skydd för brandmän:

Använd andningsapparat vid släckningsarbete. Vid utrymning använd om möjligt flyktmask. Behållare i närheten av brand flyttas snarast eller kyls med vattenstråle. Förhindra utsläpp av släckvatten i avloppet.

6. ÅTGÄRDER VID OAVSIKTLIGA UTSLÄPP**Personskydd:**

Sörj för tillräcklig ventilation. Undvik dammbildning och spridning av damm. Undvik inandning av damm. Använd personlig skyddsutrustning (se avsnitt 8).

Miljöskydd:

Förhindra utsläpp till avlopp, vattendrag och mark. Vid större utsläpp till avlopp/vattenmiljö, kontakta de kommunala myndigheterna.
Samla upp och lägg i behållare. Uppsamlat material hanteras enligt punkt 13.

Metoder för rengöring:

Sopas försiktigt ihop och uppsamlas. Samlas upp i för ändamålet avsedda behållare och skickas som farligt avfall i överensstämmelse med avsnitt 13.

Andra anvisningar:

Se även avsnitten 8 och 13.

7. HANTERING OCH LAGRING

Hantering: Sörj för tillräcklig ventilation. Mekanisk ventilation eller punktutsug är nödvändigt. Håll behållare väl slutna. Undvik dammbildande hantering. Undvik direktkontakt med produkten. Använd skyddsutrustning enligt avsnitt 8.

Lagring: Förvaras svalt, torrt och väl tillsluten. Förvaras åtskilt från: brandfarliga varor.

8. BEGRÄNSNING AV EXPONERINGEN/PERSONLIGT SKYDD

Begränsning av exponeringen på arbetsplatsen:

Ventilationen skall vara effektiv. Gränsvärden skall ej överskridas och risken för inandning av damm skall minimeras. Mekanisk ventilation och punktutsug kan behövas. Välj personlig skyddsutrustning i enlighet med gällande CEN-standarder och i samarbete med leverantören av personlig skyddsutrustning. Man får inte äta, dricka eller röka under arbetet.

Personligt skydd:

Ögonskydd: Använd tättslutande skyddsglasögon eller ansiktsskärm (enligt EN 166).

Handskydd: Använd kemikalieresistenta handskar (enligt EN 374), av t.ex. butylgummi, nitrilgummi, naturgummi (latex). Den mest lämpliga handsken skall tas fram i samarbete med handskleverantören som kan meddela handskmaterialets genombrottstid.

Hudskydd: Använd heltäckande skyddskläder och stövlar.

Andningsskydd: Vid otillräcklig ventilation och vid upphettning av produkten kan lämpligt andningsskydd med kombinationsfilter typ B/P3 användas.

**Hygieniska gränsvärden:
(enligt AFS 1996:2)**

	NGV		TGV		KTV		Anm
	ppm	mg/m ³	ppm	mg/m ³	ppm	mg/m ³	
Fluorider, inkl. fluorväte (som F)	-	2	-	-	-	-	-

9. FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER

Form: Pasta

Färg: Vit

Lukt: Mild

Löslighet i vatten: Blandbar

Relativ densitet: 1,223 g/cm³

Smältpunkt**smältpunktsintervall:** > 400 °C**pH (vattenlösning):** Ej bestämt**Flampunkt:** Ej brandfarligt**Explosiva egenskaper:** Inga explosiva egenskaper**Termisk****tändtemperatur:** Ingen självantändning sker**Oxiderande egenskaper:** inte oxiderande**Fördelningskoefficient****noktanol/vatten:** ej bestämd**Ångtryck:** ej relevant för fast material**Sönderfallstemperatur:** Borsyra sönderfaller vid 100 °C till bl.a. borsyraanhydrid

10. STABILITET OCH REAKTIVITET

Stabilitet: Produkten är stabil under normala temperaturförhållanden och rekommenderad användning.**Risk för farliga reaktioner:**

Fluorväte kan avges vid brand eller upphettning samt vid kontakt med syror.

Material som bör undvikas:

Starka oxidationsmedel. Starka syror.

Farliga sönderdelningsprodukter:

Vid brand eller höga temperaturer bildas: Fluorväte (HF). Fluorider. Kolmonoxid (CO). Borsyraanhydrid.

11. TOXIKOLOGISK INFORMATION

LD₅₀: 5854 mg/kg. Försöksdjur: råttor.**Inandning:**

Exponering för ånga eller dimma vid lödning kan irritera luftvägar och lungor och ge hosta och andnöd. Inandning av damm kan ge sveda i näsa och svalg. Vid kraftig exponering kan lungödem tillstå efter flera timmar.

Hudkontakt:

Verkar starkt irriterande. Långvarig kontakt kan ge frätskador.

Ögonkontakt:

Verkar starkt irriterande. Risk för allvarliga ögonskador.

Förtäring:

Irriterande. Illamående, magsmärtor och kräkningar kan förekomma. Kan ha frätande verkan på matsmältningskanalen.

Kroniska effekter:	Ofta återkommande inandning av partiklar/gas, som bildas vid lödning, över längre tid ökar risken för att utveckla lungsjukdomar.
Sensibilisering:	Inget av ämnena nämnda under avsnitt 3 är klassificerade som allergiframkallande.
Cancerframkallande egenskaper:	Inget av ämnena nämnda under avsnitt 3 är klassificerat som cancerframkallande.
Egenskaper skadliga för foster:	Innehåller borsyra, som kan ge fosterskador.
Reproduktionsstörningar:	Innehåller borsyra, som kan ge nedsatt fortplantningsförmåga.

12. EKOLOGISK INFORMATION

Akvatiska kommentarer: Fluoridjoner (litteraturvärden): LC₅₀ Fish 240h: 64 mg/l (Brown trout)
LC₅₀ Algae 96h: 95 mg/l (Scenedesmus sp.).

Ekotoxicitet: Produkten är inte klassificerad som miljöfarlig.

Persistens och nedbrytbarhet: Produkten innehåller oorganiska föreningar som inte är bionedbrytbara.

Bioackumuleringsförmåga: Kaliumtetrafluoroborat (litteraturvärde): log Pow = 0,22

Rörlighet: Blandbar med vatten. Sjunker i vatten.

PBT assessment results (UK): Kemikaliesäkerhetsbedömning har inte utförts för ämnena i produkten.

13. AVFALLSHANTERING

Produkten: Produkten är klassificerad som farligt avfall.

EWC-kod: EWC: 06 03 14 Andra salter i fast form och andra saltlösningar än de som anges i 06 03 11 och 06 03 13
EWC: 16 05 07 Kasserade oorganiska kemikalier som består av eller som innehåller farliga ämnen.

lämpliga metoder för avfallshantering: Omhändertas som farligt avfall av godkänd entreprenör. Koden för farligt avfall (EWC-kod) är vägledande. Användaren måste själv ange riktig EWC-kod om användningsområdet avviker.

14. TRANSPORTINFORMATION

Farligt gods ADR	Nej
Farligt gods RID	Nej
Farligt gods IMDG	Nej
Farligt gods ICAO/IATA	Nej

15. GÄLLANDER FÖRESKRIFTER

Referenser**(lagar/förordningar):**

Kemikalieinspektionens föreskrifter om klassificering och märkning av kemiska produkter KIFS 2005:7, gällande från 1 januari 2006.

Ur Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 (REACH), Bilaga II: Säkerhetsdatablad.

Arbetsmiljöverkets föreskrifter om Hygieniska gränsvärden och åtgärder mot luftföroreningar, AFS 2005:17 och senaste ändring AFS 2007:2 från 07.08.2007.

Avfallsförordning, SFS 2001:1063.

ADR/ADR-S (MSBFS 2009:2) samt RID/RID-S (MSBFS 2009:3)

Säkerhetsdatabladet är utarbetat utifrån uppgifter erhållna av tillverkaren.

Kemikaliesäkerhetsbedömning har ej gjorts.

16. ANNAN INFORMATION

**Klassificering enligt
(EC) No 1272/2008****[CLP/GHS]:**

Acute tox. 4;H302;
Acute tox. 4;H332;
Skin Irrit. 2;H315;
Eye Irrit. 2;H319;
Repr. 1B;H360FD;
STOT SE3;H335;

**Förteckning över
relevanta R-fraser****(rubrikerna 2 och 3):**

R20/22 Farligt vid inandning och förtäring.
R36 Irriterar ögonen.
R36/37/38 Irriterar ögonen, andningsorganen och huden.
R60 Kan ge nedsatt fortplantningsförmåga.
R61 Kan ge fosterskador.

**Lista över relevanta
Faroangivelser/H-
fraser (i avsnitt 2
och 3):**

H315 Irriterar huden.
H319 Orsakar allvarlig ögonirritation.
H332 Skadligt vid inandning.
H335 Kan orsaka irritation i luftvägarna.
H360FD Kan skada fertiliteten. Kan skada det ofödda barnet.

Förkortningar:

PBT: Persistent, Bioackumulerande and Toxisk (giftig).
vPvB: very Persistent and very Bioaccumulative (mycket Persistent och mycket Bioackumulerande).